

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhhan** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN

Diyarbakır Milletvekili

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Türkiye Ofisi tarafından 11-12 Haziran 2026 tarihlerinde Ankara'da düzenlenen "Basın, Yayın ve Gazetecilik İş Kolunda İnsana Yakışır İş ve Temel Çalışma Hakları Çalıştayı"nın yayımlanan sonuç raporunda, Türkiye'de medya çalışanlarının karşı karşıya kaldığı yapısal sorunlara dikkat çekilmiştir. Raporda, çalıştay katılımcılarının değerlendirmeleri doğrultusunda iş güvencesizliği, düşük ücretler, kayıt dışı istihdam, uzun çalışma süreleri ve sosyal güvenlik haklarına erişimde yaşanan güçlükler öne çıkmaktadır. Özellikle freelance, telif karşılığı ve proje bazlı çalışan gazetecilerin düzensiz gelir, yazılı sözleşme eksikliği ve farklı istihdam statüleri nedeniyle yıllık izin, kıdem tazminatı, işsizlik sigortası ve sosyal güvenlik haklarından yararlanmakta güçlük yaşadığı belirtilmiştir.

Çalıştayda, medya kuruluşlarının siyasi veya ticari ilişkiler içinde olduğu kişi ve kurumlara yönelik eleştirel haberlerin ardından gazetecilerin mobbing, yıldırma, görev yeri değişikliği, iş verilmemesi, itibarsızlaştırma ve editoryal baskılarla karşılaşabildiği aktarılmıştır. İşten çıkarılma korkusu ve ekonomik bağımlılığın gazetecilerin mesleki bağımsızlığını, haber üretim süreçlerini ve ifade özgürlüğünü olumsuz etkilediği vurgulanmıştır. Raporda ayrıca kadın, genç ve yerel medya çalışanlarının güvencesiz istihdam, düşük ücretler ve sınırlı kariyer olanaklarından daha yoğun etkilendiği, çalışma yaşamında cinsiyet, cinsel yönelim ve cinsiyet kimliğine dayalı ayrımcılık, şiddet ve taciz sorunlarının yaşanabildiği ifade edilmiştir. Dijitalleşmeyle yaygınlaşan yeni çalışma biçimlerinin yarattığı hak kayıpları ile afet, çatışma ve kriz bölgelerinde görev yapan gazetecilerin iş sağlığı ve güvenliği ihtiyaçlarına da dikkat çekilmiştir.

Çalıştayda mevcut çalışma mevzuatının ve 5953 sayılı Basın İş Kanunu'nun etkin uygulanması, kayıt dışılıkla mücadele, sendikal örgütlenmenin güçlendirilmesi, bağımsız başvuru mekanizmalarının oluşturulması ve ILO'nun 190 sayılı Şiddet ve Taciz Sözleşmesi'nin onaylanması yönünde öneriler geliştirilmiştir.

Bu bağlamda:

1. Türkiye'de basın, yayın ve gazetecilik iş kolunda çalışanların sayısı ve sendikalaşma oranı kaçtır? Son beş yılda bu veriler nasıl değişmiştir?

2. Medya çalışanlarının ücret dağılımına ilişkin Bakanlığınızın verileri bulunmakta mıdır? Asgari ücret düzeyinde ve altında ücret alan çalışanların oranı kaçtır?
3. Son beş yılda medya sektöründe ücretlerin ödenmemesi, kayıt dışı çalışma, fazla mesai, sigorta ve diğer iş hukuku ihlalleri nedeniyle kaç denetim gerçekleştirilmiş, kaç iş yerine hangi yaptırımlar uygulanmıştır?
4. ILO çalıştayının sonuç raporunda yer alan tespit ve öneriler Bakanlığınızca değerlendirilmiş midir? Raporda belirtilen sorunların giderilmesi amacıyla hangi somut çalışmalar yürütülmektedir?
5. Freelance, telif karşılığı ve proje bazlı çalışan gazetecilerin fiili çalışma ilişkileri dikkate alınarak işçilik ve sosyal güvenlik haklarından yararlanmalarını sağlamak amacıyla hangi çalışmalar yürütülmektedir? Bu alandaki muvazaalı istihdam uygulamalarına yönelik denetim yapılmakta mıdır?
6. Gazetecilerin eleştirel haberleri veya sendikal faaliyetleri nedeniyle işten çıkarılma, mobbing, görev yeri değişikliği ve diğer baskılara maruz bırakılmasına ilişkin son beş yılda Bakanlığınıza kaç şikâyet ulaşmıştır? Bu başvurular üzerine hangi işlemler gerçekleştirilmiştir?
7. Kadın, genç ve yerel medya çalışanlarının karşılaştıkları ücret eşitsizliği, güvencesiz istihdam, cinsiyet, cinsel yönelim ve cinsiyet kimliğine dayalı ayrımcılık, şiddet ve taciz sorunlarına yönelik hangi çalışmalar yürütülmektedir? ILO'nun 190 sayılı Şiddet ve Taciz Sözleşmesi'nin onaylanmasına yönelik bir hazırlık bulunmakta mıdır?
8. Afet, çatışma ve kriz bölgelerinde görev yapan gazetecilerin iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması amacıyla hangi denetimler yürütülmektedir? Koruyucu ekipman, mesleki risk değerlendirmesi, sigorta ve psikososyal destek konularında işverenlerin yükümlülükleri nasıl denetlenmektedir?
9. Dijital medya ve platform temelli çalışma biçimlerinin yaygınlaşması karşısında 5953 sayılı Basın İş Kanunu'nun etkin uygulanması, gazetecilerin sosyal güvenlik ve sendikal haklarının korunması ve yeni istihdam biçimlerinin sosyal koruma kapsamına alınması amacıyla Bakanlığınızın yürüttüğü mevzuat çalışmaları nelerdir?